REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
http://www.vlada.si/

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	09 -12- 2016
Šifra:	020-07/16-1376/3
Priloga:	540-01/16-39
ZPA:	EU:
Sign. zad.:	
Komisije:	

Predsednik Državnega zbora

Številka: 00104-266/2016/5
Datum: 9. 12. 2016
Zveza: dopis št.: 020-07/16-1376/2 z dne 8. 11. 2016

Na podlagi 249. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) vam pošiljam:

– Odgovor na poslansko vprašanje Marijana Pojbiča v zvezi z velenjskima dečkoma,

ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela na 150. dopisni seji dne 9. 12. 2016.

Franci Povše
namestnik generalne sekretarke

Priloga: 1

Podpisnik: Franci Povše
Izdajatelj: Republika Slovenija
Številka certifikata: 39 f7 68 0e 0

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
http://www.vlada.si/

Številka: 00104-266/2016/4
Datum: 9. 12. 2016

Odgovor na poslansko vprašanje Marijana Pojbiča v zvezi z velenjskima dečkoma

Vlada Republike Slovenije je prejela pisno poslansko vprašanje Marija Pojbiča v zvezi z velenjskimi dečki na katerega podaja naslednji odgovor.
Kot je bilo že večkrat pojasnjeno, se Vlada Republike Slovenije ali posamezno ministrstvo do konkretnih odločitev v zvezi s konkretnim upravnim postopkom, ki teče zaradi zaščite koristi otrok, ne more in ne sme opredeljevati, razen v okviru odločanja na podlagi pritožbe. Ustava namreč varuje pravico do zasebnosti, ki vsebuje tudi dolžnost varovanja osebnih podatkov in skrbno ravnanje z njimi ter njihovo zbiranje in vodenje samo, če tako določa zakon. Še posebej pa je potrebno varovati pravico do zasebnosti otrok, kar izhaja tudi iz 16. člena Konvencije o otrokovih pravicah. Ustavna pravica do zasebnosti otrok obsega tudi zaščito otrok pred izpostavljanjem v medijih in prepoved zlorabe posameznih primerov, ki se nanašajo na varstvo koristi otrok za nek drug namen (npr. pridobivanje politične naklonjenosti, promocija dejavnosti, ki se je ne sme oglaševati, mobilizacija ljudi in generiranje nezadovoljstva, nezaupanja v delo institucij socialne države, ipd.). Prepoved izpostavljanja otrok v javnosti določa tudi 9. člen Zakona o preprečevanju nasilja v družini (Uradni list RS, št. 16/08, v nadaljnjem besedilu: ZPND), ki opredeljuje, da so starši ali otrokov skrbnik, rejnik, posvojitelj dolžni v okviru izvajanja skrbi za otroka tega varovati pred izpostavljanjem javnosti. Stališče, da je korist otrok na prvem mestu in da se morajo interesi odraslih podrediti temu, v okviru odločanja o predmetni zadevi zavzelo tudi Vrhovno sodišče. V okviru odločanja o začasni odredbi, da se otroka vrneta k babici na dom do zaključka postopka, ko je odločilo, da se tak predlog zavrne, je v obrazložitvi odločitve navedlo, da je razmerje med otroci in njihovimi starimi starši pomembno z vrste različnih vidikov otrokovega bivanja in razvoja in da zaradi tega v določenih okoliščinah uživa ustrezno pravno varstvo, ki pa je na prvem mestu usmerjeno v varstvo pravic in koristi otrok. Poudarilo je še, »da je pri odločanju o mladoletnih otrocih na prvem mestu njihova korist, ki je varovana z Ustavo in mednarodnimi pogodbami, pa tudi z ZZZDR, ZIRD ter drugimi zakoni in predpisi, ki veljajo v Republiki Sloveniji. Odrasli imajo zato v razmerju do varstva koristi otrok na prvem mestu dolžnosti, šele nato vstopijo v okvir pravnih postopkov njihova lastna upravičenja. To mora veljati tudi v obravnavani zadevi za celotno delovanje državnih organov, izvajalcev javnih služb, pa tudi nosilcev političnih funkcij in medijev.«

V zvezi dopustnostjo, da se poslanci seznanjajo s potekom in vsebino konkretnih upravnih postopkov je bil zelo jasen tudi predsednik Državnega zbora, dr. Milan Brglez ob začetku obravnave interpelacije ministrice, dr. Anje Kopač Mrak: »Glede na to, da je v okviru interpelacije izpostavljen konkreten postopek, ki se nanaša na mladoletna otroka - opozarjam, da v svojih razpravah spoštujete tako mednarodnopravno, ustavno in zakonsko zagotovljene pravice do zasebnosti, do varstva osebnih podatkov, še posebej varstva mladoletnih otrok. Še enkrat poudarjam, prosim za posebno skrbnost, ne le zaradi mladoletnih otrok, temveč tudi zato, ker so postopki še odprti. Prav tako smo v skladu z Ustavo Republike Slovenije kot državni organ odškodninsko odgovorni za škodo, ki lahko nastane z našim protipravnim ravnanjem. Podatki iz tekočih postopkov oziroma tisti, ki se tičejo posameznikov, so v razmerju do Državnega zbora in poslancev varovani bolj kot vse državne skrivnosti, kjer imajo poslanci pravico vpogleda in skrbnega ravnanja. V slednjih primerih, torej v primerih, ko gre za postopke,

ki so v teku, in ko gre za posameznike, nima nihče od poslancev zgolj zaradi svoje funkcije niti pravice vpogleda.«

Iz zapisanega v pisnem poslanskem vprašanju izhaja, da je sodna praksa v predmetni zadevi že presodila, kaj je v korist otrok. Ta navedba ne drži. V javno objavljenem povzetku odločitve Vrhovnega sodišča v predmetni zadevi na spletni strani je izrecno zapisano, da presoja, ali je nadaljnje bivanje mladoletnih otrok pri rejniški družini, v katero sta bila nameščena, v njunem interesu ali ne, ni bila predmet tega sodnega postopka.

Na konkretna vprašanja poslanca Vlada odgovarja naslednje:

1. Vlada ne more komentirati izjave Upravnega odbora Skupnosti centrov za socialno delo glede javno objavljenega povzetka odločitve Vrhovnega sodišča v predmetni zadevi. K spoštovanju pravnomočnih sodnih odločb, ki je pomembna ustavna vrednota, smo zavezani vsi, tako državni organi kot posamezniki, to pa ne pomeni, da se o njih ne smemo pogovarjati.

2. O stikih otrok s sorodniki v skladu z zakonom je odločilo oziroma odloča Okrožnega sodišče v Celju. Verjamemo, da sodišče odloča na podlagi pregleda in preučitve dokumentacije ter na podlagi narokov, kjer se imajo možnost izjasniti tudi vsi, ki jih odločitev zadeva. Postopki v družinskih zadevah, zlasti kadar so vključeni otroci, so tajni, tako da podrobnosti postopka pred sodiščem in razlogov za takšno odločitev sodišča Vlada ne pozna.

3. O koristi otrok se v vsakem primeru posebej na podlagi okoliščin odloča v upravnem ali sodnem postopku. Tako je tudi v predmetnem primeru, kjer pa vsi postopki še niso zaključeni.